

ઇન્સાન સે મોહબ્બત

મૌલાના જલીલ અહસન નદવી રહ.

રાહે અમલ હિન્દી સે લિપ્યાન્તરણ કિયા હે.

‘નોટ:- હદીષ કી રિવાયત કા ખુલાસા હૈ.’

બિસ્મિલ્લાહિર્રહમાનિર્રહિમ

1} બુખારી વ મુસ્લીમ

ખુલાસા- અબૂજર ગિફારી (રદી) કહતે હે કી મેને રસૂલુલ્લાહ ﷺ સે પૂછા કી કૌન સા કામ બેહતર ઔર મેઅચારી હે? આપ ﷺ ને ફરમાયા અલ્લાહ પર ઈમાન લાના ઔર અલ્લાહ કી રાહ મે જિહાદ કરના મેને પૂછા કી કિસ તરહ કે ગુલામો કો આજાદ કરાના જ્યાદા બેહતર હે? આપ ﷺ ને ફરમાયા કી ઐસે ગુલામો કો આજાદ કરાના જિસ કી કીમત જ્યાદા હો ઔર જો અપને માલિકો કી નિગાહ મે બેહતર હો મેને કહા કી અગર યે મે ન કર સકૂં તો ક્યા કરૂં? આપ ﷺ ને ફરમાયા તો ફિર તુમ કિસી કામ કો કરને વાલે કી મદદ કરો યા ઉસ શખ્સ કા કામ કરો જો અપને કામ કો બેહતર તરીકા પર નહીં કર સકતા, મેને કહા કી અગર યે મે ના કર સકૂં? તો આપ ﷺ ને ફરમાયા, લોગોં કો તકલીફ ન દો, તો યે તુમ્હારા સદકા હોગા

જિસ કા બદલા તુમ્હેં મિલેગા.
અલ્લાહ પર ઈમાન લાને કા મતલબ દીને તૌહીદ યાની ઇસ્લામ કો કુબૂલ કરના હે, ઔર જિહાદ કા મતલબ યે હે કી જો લોગ દીને હક કો મિટને કે લિએ તૈયાર હો ઉનકા મુકાબલા કિયા જાયે અગર વો દીન ઔર દીન વાલો કો મિટને કે લિએ તલવાર ઉઠાયે તો મોમિન કા ફર્ઝ હે કો વો ભી તલવાર ઉઠાયે ઔર એલાન કરદે કી દીન હમારી જાનો ઔર તુમ્હારી જાનો સે જિયાદા કીમતી હે અગર તુમ ઉસકો ઝિબહ કરોગે તો હમ તુમ્હે ઝિબહ કર દેંગે યા ખુદ ઝિબહ હો જાએંગે. અરબ મેં ગુલામી કા રિવાઝ થા ઔર અરબ હી મેં નહીં થા બલ્કિ ઉસ ઝમાને કી તમામ મુહઝ્ઝબ દુન્યા મેં યે લાનત પાઈ જાતી થી ઇસ્લામ જબ આયા તો ઉસને ઇંસાનો કો ઊઁચા ઉઠાને ઔર ઇંસાનિયત કી બિરાદરી મેં શામિલ કરને કે લિએ ગુલામો કો આઝાદી કે મામલે કો અપના પ્રોગ્રામ મેં શામિલ કિયા ઔર ઉસે બહુત બડી નેકી કરાર દિયા. સોસાઇટી કે ઝરૂરતમંદ લોગો કી મદદ કરના ઔર કિસી શખ્શ કા કામ કર દેના જિસે વો નહીં સકતા યા બે-ઢંગે તરીકે સે કરતા હે, યે બહુત બડી નેકી હે.

2} બુખારી વ મુસ્લીમ

ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા જો શખ્સ કિસી ઐસે ગુલામ કો આજાદ કરેગા જો ઇસ્લામ લા ચુકા હે તો અલ્લાહ તઆલા ઉસકે એક-એક અંગ કે બદલે ઉસકે એક-એક અંગ કો જહન્નમ કી આગ સે બચાએગા.

3} તીર્મેઝી

ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા, તૂ નેકી કે કામ કો કમતર ન સમઝ, તૂ અપને ભાઈ સે હંસ કર મિલે યે ભી નેકી હે ઔર અપને ડોલ કા પાની અપને ભાઈ કે બરતન મે દાલ દે, યે ભી નેકી હે.

4} બુખારી

ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા, દો આદમિયોં કે બીચ સુલહ કરા દો, યે ભી નેકી હે તુમ કિસી કો અપની સવારી પર બિઠા લો, યા ઉસકા બોઝ અપની સવારી પર રખ લો યે ભી નેકી હે, અચ્છી બાત કહના ભી નેકી હે તુમ્હારા હર કદમ જો નમાજ કે લિયે ઉઠતા હે નેકી હે, રાસ્તા સે કાંટે પત્થર હટા દેના ભી નેકી હે.

5} તીર્મેઝી

ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા તુમ અપને માલ વ મર્તબા સે કિસી કો ફાયદા પહુંચાઓ યે નેકી હે, એક આદમી અપને દાવે કો અચ્છી તરહ સે નહીં બયાન કર સકતા ઔર તુમ્હેં યે નેમત મિલી હે તો અપને ભાઈ કી વકાલત કરના ઔર ઉસકી તર્જુમાની કરની યે ભી નેકી હે. તુમ્હેં તાકત દી ગઈ હે તો કિસી કમજોર કી મદદ કરો યે ભી નેકી હે. તુમ્હારે પાસ ઇલ્મ હે તો દૂસરોં કો સહી બાત બતાની યે ભી નેકી હે.

6} મુસ્લીમ, રાવી હજરત અબૂ મૂસા અશઅરી રદી.

ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા, હર મુસલમાન પર સદકા (દાન) કરના લાજિમ હે તો મેને કહા કી અગર કિસી કે પાસ માલ ન હો? આપ ને ફરમાયા વો કમાયે, ખુદ ખાયે ઔર ગરીબોં કો ભી દે, મેને કહા, અગર વો યે ન કર સકે તો? આપ ને ફરમાયા કિસી જરૂરતમંદ મુસીબત મે ફસે હુવે આદમી કી મદદ કરે, મેને કહા અગર વો યે ન કર સકા તો આપ ﷺ ને ફરમાયા લોગોં કો નેકી કરને પર ઉભારે મેને કહા અગર ઉસને યે ન કિયા? આપ ને ફરમાયા કી લોગોં કો તકલીફ ન દે, યે ભી નેકી હે.

7} બુખારી વ મુસ્લીમ, રાવી હજરત ઇબ્ને ઉમર રદી.

ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા જો શખ્સ અપને ભાઈ કી જરૂરત કે વકત ઉસકે કામ આયેગા, અલ્લાહ ઉસકી જરૂરત કે વકત મદદ કરેગા.

8} એક ઔર રિવાયત ખુલાસા- રસૂલુલ્લાહ ﷺ ને ફરમાયા કી અલ્લાહ ને અપને કુછ બન્દે લોગોં કી જરૂરત પૂરી કરને કે લિયે પૈદા કિયે હે, લોગ અપની જરૂરતેં ઉન તક પહુંચાતે હે ઔર વો પૂરી કર દેતે હે યે લોગ કયામત કે દિન અલ્લાહ કે ગુસ્સા ઔર અજાબ સે મહફૂજ (સુરક્ષિત) રહેંગે.